

Contents

- M. Huba, V. Ira:** Some thoughts about the conception of sustainable development 285
- J. Vavroušek:** Searching for human values compatible with the sustainable ways of living 288
- P. Nováček, P. Mederly, P. Boukal, S. Hubík et al.:** Sustainable future for the Czech Republic and Slovak Republics - National 21st century study 292
- M. Šarafín:** Country revival. The task of architecture in the conception of sustainable life 297
- B. Moldan:** Ecological economy. Natural capital 302
- Z. Izakovičová:** Ecological factors of sustainable development of settlement structures 306
- J. Buček:** Sustainable urban development and current urban policy 309
- P. Tremboš:** Landscape-ecological conditions and regional development 313
- J. Ungermann:** Importance of sustainable agriculture in montane and submontane areas 316
- Z. Krnáčová, N. Šúriová:** Evaluation of endangerment of the quality of underground and surface waters by foreign materials 321
- I. Hyben, M. Kozlovská, J. Mandák:** The environment protection during the reconstruction and completion of National Theatre of Košice 325

Tribune

May we be satisfied?

- J. Hajdúk, F. Šamaj, A. Daňo:** To pay attention to catastrophes 328

Contacts

- M. J. Lisický:** The Nature Conservancy 330

Recent news

- P. Medved:** Environmental Partnership shared grants 282
- A. Gabrišová:** InterECoTechnics '94 ... 283
- P. Krchnák, M. Círanová:** Search of man 284
- M. J. Lisický:** Ecological integrity of large rivers 330
- I. Medved:** Collection and purchase of spent oil 331

Sustainable development

The environment of our planet is in such a wrong state that measures for its improvement or cease of further worsening are an unavoidable condition of the existence of mankind.

In the period of industrial revolution in connection with the reflections about the future of mankind appeared the thought of development, improvement of the conditions of human life connected with the utilization of science and rationality of man. After the World War II this consideration was in close connection with the after-war revival and increase of industrial production. Later at the turning of the sixties and seventies it was connected with „eco-development“. The results of economical development appear conspicuously in the form of different pollution. Conception of development began to be joined with protection of the environment (conservation). This idea was only partly successful, because development and protection were understood as two different and sometimes antagonistic complexes. Economical development was often considered as a positive fact (although with certain problems), and protection of the environment sometimes as a negative one.

In the eighties the world is uniform that the way of improvement does not mean to cease economic development but to harmonize it with effective protection of the environment. Economic development is sustainable while it brings complex prosperity without ruining the basis of natural resources and conditions for healthy life of next generations.

To shift sustainable development, sustainable way of life is the issue of politics, economy, science and first of all education and publicity. This is the reason we deal with its certain aspects in the present issue of *Životné prostredie*. In introductory contributions the authors think about formation of the conception of development, they pay attention to values appearing as a key factor determining behaviour of man. Some articles aim at the problems of urban development, revitalization of rural space. We present also views on landscape-ecological and environmental-economic conditions of development, as well as views on sustainable future of the Czech and Slovak Republics.

Vladimír Ira, Josef Vavroušek, Jaromír Demek

Environmental Partnership udeloval granty

Americko-japonsko-európska nadácia Environmental Partnership for Central Europe, pôsobiaca v Poľsku, Maďarsku, Českej republike a na Slovensku, podporuje grantmi do výšky 8000 USD projekty dobrovoľných ochranných organizácií zameraných na riešenie konkrétnych environmentálnych problémov.

Koncom marca t.r. poradný výbor schválil 18 grantov a rozdelil na ne viac ako 30 000 USD. Päť grantov pridelil na cestovné. Jeden pre dvoch odborníkov zo Slovenskej riečnej siete a zo Spoločnosti pre trvalo udržateľný život na 6-týždňový študijný pobyt do USA (ich program bol zameraný na problematiku ochrany riek a manažment vod-

ných zdrojov), ďalší cestovný grant pridelil Mestskému úradu Stará Ľubovňa, aby sa jeho pracovník mohol zúčastniť 3-týždňovej stáže v mestách Emmendingen a Freiburg v Nemecku (environmentálny manažment miest).

Najvyšší grant (8000 USD) sa podarilo získať Združeniu miest a obcí Medzibodrožia na jeho projekt obnovy ramennej sústavy Tica. Tica je sústava nesmierne cenných mokradí na území CHKO Latorica v bývalom koryte rieky Tisa. V dôsledku oteplenia, ale aj neuvážených antropických zásahov, vyschli tu slepé ramená i studne. Ak sa do nich rýchlo nevráti voda, môžu zaniknúť vzácne mokradové biotopy a vzniknúť ďalšie škody.

Nitrianska nadácia dostala 1500 USD na zorganizovanie veľkej vysádzacej akcie priamo v meste Nitra ku Dňu lesov (5. apríla). Toto podujatie sa uskutočnilo v rámci celosvetového projektu, ktorý koordinuje Global ReLeaf.

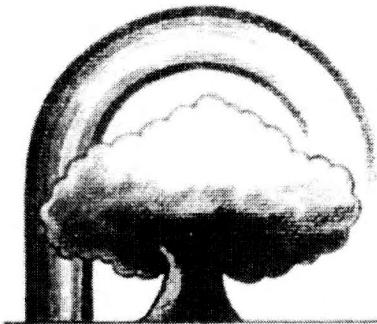
Poradný výbor nadácie Environmental Partnership na svojom zasadnutí v máji t. r. rozhodol o udelení grantov 12 projektom v celkovej výške takmer 34 000 USD.

Najvyšší grant 7255 USD získal Strom života na sériu školení pre Národné ekologické centrum Ukrajiny. Týmto školeniami má prejsť počas dvoch rokov asi 150 mladých Ukrajinčiacov a mal by byť pre nich impulzom pre začatie činnosti podobných hnutí, ako sú Brontosaurus a Strom života.

Dva granty smerovali na Turiec. Prvý - 3000 USD - má pomôcť rozvoju vidieckej turistiky v obci Blatnica. Získala ho občianska iniciatíva Za čistý a zdravý Turiec. Druhý projekt, ktorý získal podporu 3800 USD, má názov ochrana povodia Horného Turca a získal ho SZOPK v Martine. Pôjde v ňom o hľadanie takého spôsobu zásobovania okresov Prievidza a Žiar nad Hronom pitnou vodou, ktorý by súčasne zabezpečil nielen zachovanie prírodných hodnôt územia dotknutého VN Turček, ale aj miliónov korún štátneho rozpočtu.

3800 USD dostalo aj Spoločenstvo Horský park na starostlivosť o tento cenný kus územia hlavného mesta SR Bratislavy.

Peter Medved

EKOTECH, ktorú organizoval Dom techniky, Ministerstvo hospodárstva SR a Incheba, a. s. v spolupráci s Asociáciou priemyselnej ekológie (ASPEK), Slovenskou inšpekciou životného prostredia a Výskumným ústavom vodného hospodárstva. Konferencia bola zameraná na ochranu ovzdušia a vôd, na odpady a ochranu pôdy.

Na tohoročnom veľtrhu poskytla Incheba, a. s. Slovenskej akadémii vied a vysokým školám možnosť prezentovať výsledky svojej výskumnej činnosti zdarma. SAV zastupoval Botanický ústav, ktorý sa zaoberá štúdiom flóry a vegetácie Slovenska a výskumom základných funkcií rastlín v normálnych aj stresových podmienkach.

Elektrotechnický ústav SAV spoločne s Ústavom anorganickej chémie SAV a Ústavom merania SAV predstavili aplikačné formy vysokoteplotných supravodičov;

Chemický ústav SAV prezentoval vzácne sacharidy a ich deriváty pre použitie v biochémií, mikrobiológii a farmácii, zároveň sa návštevníci mohli oboznámiť s jeho ďalším výskumným programom v oblasti chémie a biochémie sacharidov (zaoberá sa ich syntézou a izoláciou z prírodných zdrojov a enzýmovou degeneráciou polysacharidov).

Expozícia Ústavu polymérov SAV bola zameraná na syntézy polymérnych materiálov, kompozitné polymérne materiály, Virologický ústav SAV, ktorého výskumný program je zameraný na ľudskú, veterinárnu a rastlinnú virológiu, vystavoval súbor monoklonálnych protilátok voči ľudským, zvieracím a rastlinným vírusom.

Alena Gabrišová

InterEKOTECH '94

26. ročník medzinárodného chemického veľtrhu Incheba sa konal v dňoch 20.-24. júna t. r. v Bratislave, posledný raz vo výstavných priestoroch na ľavom brehu Dunaja. Súbežne s veľtrophom prebiehali dve samostatné výstavy s odborným zameraním - Interbeauty a InterEKOTECH. 2. ročník

výstavy InterEKOTECH bol zameraný na prezentáciu výrobných technológií a služieb šetriacich životné prostredie. Na celkovej ploche 1000 m² sa predstavilo 35 vystavovateľov zo SR, ČR a Nemecka.

Spríevodnou akciou tohoročnej Incheby bola medzinárodná konferencia

EKOTECH '94

